

פוגעין היו **בני גדר לבני חמתן** כשבאו בני חמתן לעירם של בני גדר.

ומאי "התיר רבי שיהיו בני גדר יורדין לחמתן, ושלא יהיו בני חמתן עולין לגדר" — **התקין רבי**, שלא יהיו בני חמתן עולין לגדר, כדי שלא יפגעו בהם שם בני גדר.

ומאי שנא שהתקין דוקא בשבת שלא יעלו לשם?

משום **דשכיחא בה שכרות**, ואז הם פוגעים.

והוינן בה: אם כן, **כי אזלי בני גדר להתם**, לחמתן — **נמי מטטרגי להו** יפגעו בהם.

ומשנינן במשל: **כלבא בלא מתיה** כלב שאינו נמצא בעירו — **שב שנין** שבע שנים **לא נבח**.

והיינו, שאינם תוקפים כאשר הם בעיר אחרת.

ואכתי הוינן בה: אם נאמר שאינם משתמשים בכוחם בעיר אחרת, **השתא נמי**, נחשוש לצד ההפוך, **כי מטטרגי** יפגעו בני חמתן לבני גדר, כנקמה על שהם פוגעים בהם.

ומשנינן: **כולי האי** — **לא כייפי להו**, שבני גדר הבאים לחמתן לא יאפשרו לבני חמתן לפגוע בהם.

רב ספרא אמר: חמתן — **עיר העשויה כקשת הואי**. והיה המרחק בין שני ראשיה יותר מארבעת אלפים אמה. ולכן אין מודדים לאנשים הגרים בכיפת הקשת אלא מבתיהם.

והיתה העיר חמתן כולה מובלעת בתוך התחום של בני גדר, ולכן היו יכולים בני

ואם לאו, שאין גדר כזאת, אין ישובה של העיר נחשב לעיר אלא יושביה חשובים כיושבי צריפין, ולכן אין מודדין לה אלא מפתח ביתו של כל אחד מיושביה.

אמר ליה אבוי רב יוסף [בניחותא]: דקה בגובה ארבע אמות אמרת לן עלה.

והוינן בה: **מאי שנא** דקה זאת ששעורה בארבע אמות מכל דקי דעלמא דשעורן הוא ארבעה טפחים בלבד?

אמר ליה רב יוסף לאבוי: **התם לא בעיתא תשמישתא**.

הבא על שפת הנחל — **בעיתא תשמישתא**.

אמר רב יוסף: **מנא אמינא** לה דין זה, שמקום סכנה אינו נחשב לעיר?

דתניא: **התיר רבי שיהו בני העיר גדר הנמצאים במעלה ההר יורדין לעיר חמתן הנמצאת באמצע שיפוע ההר**, אבל **ואין בני חמתן עולין לגדר**.

מאי טעמא לחלק ביניהם?

לאו, משום דהני בני גדר **עבוד דקה** להגן עליהם מהסכנה של שיפוע ההר.

ולכן, הרי הם חשובים כבני עיר, שמודדים להם מחומת העיר ולא מביתם, ולכן הם יכולים להגיע עד חמתן.

אבל, והני בני חמתן לא עבוד דקה, וכיון שסכנה לגור במקום שכזה, אין הם נחשבים כבני עיר, אלא כיושבי צריפין, שמודדים להם מבתיהם, ולכן אינם יכולים להגיע לעיר גדר.

כי אתא רב דימי אמר: **טטרוגי מטטרגי להו**